

POSTULATY W SPRAWIE MECHANIZACJI PRAC ZWIĄZANYCH Z DOŚWIADCZALNICTWEM POLOWYM

Włodzimierz Songin

Katedra Szczegółowej Uprawy Roślin WSR Szczecin

W związku z tezami przedstawionymi w referatach i wypowiedziach nasuwają się następujące uwagi:

1. Z całokształtu wypowiedzi wynika, że brak jest właściwego rozeznania co do rozmiaru i charakteru doświadczalnych prac polowych oraz laboratoryjnych, realizowanych w skali kraju przez poszczególne placówki naukowo-badawcze i przedsiębiorstwa produkcyjne. W związku z tym nie ma również dostatecznego rozeznania zapotrzebowania na poszczególne typy maszyn i urządzeń, mogących usprawnić realizację badań. Należałoby niezwłocznie przystąpić do opracowania odpowiednich materiałów, tak aby na tej podstawie możliwe było wszczęcie właściwego postępowania w kierunku przewyższania wyłaniających się trudności.

2. Niesłuszne są chyba tezy niektórych referentów i dyskutantów, że doświadczenia polowe w zasadzie mogą być zmechanizowane jedynie przy wykorzystaniu typowych maszyn i narzędzi, mających zastosowanie w normalnych procesach produkcyjnych w rolnictwie. Moim zdaniem maszyny takie mogą być przydatne tylko przy niektórych typach doświadczeń, tj. przy doświadczeniach prowadzonych w skali półtechnicznej, łąnowych i wdrożeniowych. Natomiast do zmechanizowania większości doświadczeń ścisłych niezbędne są specjalne maszyny, zwłaszcza do siewu, sprzętu i omłotu. Chodzi o to, że doświadczenia ścisłe ze względu na dużą ilość badanych kombinacji lub małą ilość materiału siewnego, którym dysponuje hodowca roślin w pierwszych latach hodowli, muszą być zakładane na mikropoletkach. Dla zmechanizowania prac na takich poletkach niezbędne są specjalne maszyny.

3. Ponieważ nie wydaje się, aby było w aktualnych warunkach realne szybkie zaspokojenie potrzeb w zakresie zaopatrzenia w odpowiednie maszyny wszystkich zainteresowanych, należałoby szukać możliwości poprawy istniejącego stanu rzeczy w dwóch etapach, a mianowicie:

a. Etap bieżący — najpilniejsze potrzeby możliwe do zrealizowania w kraju bez większych nakładów inwestycyjnych i wydatkowania dewiz, a więc:

— adaptacja maszyn rolniczych wykorzystywanych w normalnych procesach produkcyjnych do potrzeb doświadczalnictwa,

— uruchomienie odpowiednich wariantów produkujących części do takich maszyn i proste narzędzia uwzględniające specyfikę pracy w doświadczalnictwie,

— zapewnienie możliwości zaopatrywania się w części zamienne do maszyn aktualnie wykorzystywanych w doświadczalnictwie, m. in. do nośnika narzędzi produkcji NRD.

b. Etap na przyszłość — spowodowanie produkcji w ramach RWPG specjalnych maszyn dla potrzeb doświadczalnictwa i hodowli roślin, o parametrach podobnych do tych, jakie produkuje np. firma F. Walter i H. Wintersterger KG. Odpowiedni system maszyn powinien uwzględniać wszystkie rośliny uprawne będące przedmiotem doświadczalnictwa lub hodowli.

4. Brak jest zorganizowanej informacji o maszynach mogących mieć zastosowanie przy pracach doświadczalnych. Należałoby wydawać i rozsyłać do zainteresowanych odpowiednie konspekty, w których oprócz opisów technicznych tych maszyn winny być umieszczone dane o cenie i sposobach nabycia.

5. Większość Rolniczych Zakładów Doświadczalnych należących do WSR jest niewystarczająco zaopatrzona w maszyny, umożliwiające usprawnienie polowych prac doświadczalnych. Trudno jest uzyskać w resorcie dewizy na zakup tych maszyn, mimo że istnieją możliwości uzyskania dewiz na zakup aparatury związanej z badaniami ściśle laboratoryjnymi (fizyka, chemia itp.). Należałoby w tym względzie sytuację poprawić.

6. Spotkania osób zainteresowanych mechanizacją prac związanych z doświadczalnictwem polowym winny być organizowane systematycznie przynajmniej 1 raz w roku. Moim zdaniem byłoby rzeczą słuszną, aby spotkania takie miały m. in. miejsce na terenie placówek naukowo-badawczych, które są już wyposażone w odpowiednie maszyny lub warsztaty. Chodzi o umożliwienie wizualnego zapoznania się z funkcjonowaniem tych urządzeń w praktyce.

STRESZCZENIE

Z przedstawionych referatów oraz z dyskusji przeprowadzonej na Sympozjum wynika że:

1. Brak jest właściwego rozeznania odnośnie charakteru i rozmiaru prac doświadczalnych, a co za tym idzie także do określenia zapotrzebowania na poszczególne maszyny.

2. Do zmechanizowania większości doświadczeń potrzebne są specjalne maszyny.

3. W związku z brakiem realnych możliwości zaspokojenia potrzeb doświadczalnictwa w obecnym czasie proponuje się:

a) adaptację maszyn dotychczas używanych w produkcji dla potrzeb doświadczalnictwa,

b) podjęcie produkcji części zamiennych do maszyn już używanych,

c) podjęcie produkcji w ramach RWPg pełnych zestawów maszyn dla wszystkich roślin będących przedmiotem prac w hodowli roślin i doświadczalnictwie.

4. Należy usprawnić system informacji technicznej dla maszyn używanych w doświadczalnictwie.

5. Należy zwiększyć ilość dewiz przeznaczonych na zakup maszyn pomocnych przy prowadzeniu doświadczeń w Rolniczych Zakładach Doświadczalnych.

6. Należy co roku organizować spotkania osób zainteresowanych mechanizacją doświadczalnictwa.

Владимеж Сонгин

ТРЕБОВАНИЯ ПО ОТНОШЕНИЮ К МЕХАНИЗАЦИИ РАБОТ В ПОЛЕВЫХ ОПЫТАХ

Резюме

Из представленных на Симпозиум докладов и проведенной дискуссии следует, что:

1) До сих пор не изучены в соответствующей степени характер и пределы опытных работ, а тем самым и потребности в соответствующих машинах.

2) Для механизации большинства опытных работ необходимы специальные машины.

3) В связи с отсутствием реальной возможности удовлетворения потребностей опытных учреждений в настоящее время предлагается:

a) приспособлять машины используемые до сих пор в производстве для работ связанных с полевыми опытами,

б) организовать производство запчастей для уже используемых машин,

в) организовать в рамках СЭВ строительство полных составов машин для всех растений охваченных опытными и селекционными работами.

4) Следует улучшить систему технической информации для машин используемых в механизации опытных работ.

5) Следует повысить фонд валют предназначенных для импорта машин для механизации работ в сельскохозяйственных опытных станциях.

6) Следует ежегодно организовать встречи специалистов заинтересованных в механизации опытных работ.

Włodzimierz Songin

POSTULATE ZUR FRAGE DER MECHANISIERUNG VON ARBEITEN, DIE MIT DEM FELDVERSUCHSWESEN IM ZUSAMMENHANG STEHEN

Zusammenfassung

Aus dem Inhalt der vorgetragenen Referate und dem auf dem Symposium zur Diskussion gestellten Material ergeben sich folgende Fragen:

1. Es fehlt an der eigentlichen Erkenntnis, was den Charakter und Umfang der

Versuchsarbeiten anbetrifft und folglich an einer Feststellung des Bedarfs für einzelne Maschinen

2. Zur Mechanisierung der meisten Versuche sind Spezialmaschinen erforderlich

3. In Verbindung mit dem Mangel an realen Möglichkeiten zur Befriedigung des Versuchswesens in der jetzigen Zeit schlage ich vor:

a. Adaptation der bisher in der Produktion verwendeten Maschinen für die Bedürfnisse des Versuchswesens

b. Produktionsaufnahme von Ersatzteilen für die schon im Gebrauch stehenden Maschinen

c. Produktionsaufnahme voller Maschinensätze im Rahmen des RGW für alle Pflanzen, die den Gegenstand der Arbeiten in der Pflanzenzüchtung und im Versuchswesen bilden.

4. Das System der technischen Information über die im Versuchswesen verwendeten Maschinen muss leistungsfähiger gestaltet werden

5. Die Devisenzuteilung für den Ankauf von Maschinen, die bei den Versuchen in landwirtschaftlichen Versuchsanstalten behilflich sein sollen, muss vergrößert werden

6. Jeden Jahr sollte ein Treffen von Wissenschaftlern stattfinden, die an einer Mechanisierung des Versuchswesens interessiert sind.